

Mottagare
Regionstyrelsen

Uppdrag. Förutsättningar, planering och förslag till tematiskt tillägg för energi till Översiktsplan Gotland 2040

Förslag till beslut

- Informationen tas emot.

Sammanfattning

I samband med att regionfullmäktige antog Översiktsplan Vårt Gotland 2040, 2025-02-17, § 9 fick regionstyrelsen i uppdrag att ta fram förutsättningar och förslag till tematiskt tillägg för energi till den nya översiktsplanen. Uppdraget ska återrapporteras till regionstyrelsen den 18 juni 2025.

Under föregående informationstillfälle beslutade regionstyrelsen den 22 april, RS § 188, att tillföra en politisk referensgrupp i form av utökad RSAU-grupp till processen för tematiskt tillägg. Mot bakgrund av detta ser förvaltningen ett behov av fortsatt dialog om processen framåt för arbetet med det tematiska tillägget för energi.

Denna återrapportering omfattar inte hela uppdraget. Ett antal förutsättningar har förändrats sedan uppdraget gavs vilket innebär att det inte har varit möjligt för förvaltningen att ta fram det efterfrågade underlaget till regionstyrelsens sammanträde den 18 juni 2025. Bl.a. inväntar förvaltningen slutgiltigt besked från Energimyndigheten gällande den ansökan som gjordes med hjälp av Region Gotlands "bidragsbyrå" för energiplanering på Gotland.

Energimyndigheten lät i slutet av april meddela att Region Gotlands projektförslag gick vidare i det första urvalet. Detta innebär en fortsatt möjlighet att utveckla projektförslaget tillsammans med Energimyndigheten inför ett slutgiltigt besked om finansiering. Därefter har en första avstämning skett tillsammans med Energimyndigheten i form av ett uppstartsmöte 2025-05-13. Förvaltningen arbetar nu tillsammans med Region Gotlands "bidragsbyrå" för att justera projektförslaget i enlighet med Energimyndighetens synpunkter och kommer att lämna in ett reviderat förslag som senast den 30 juni 2025. Energimyndigheten väntas därefter fatta ett slutgiltigt besked om finansiering efter sommaren 2025.

Energimyndighetens beslut om finansiering för ansökan gällande energiplanering kommer vara av vikt i det fortsatta arbetet med det tematiska tillägget, bl.a. gällande val av avgränsning.

Vidare har Energimyndigheten låtit meddela att de i egenskap av riksintressemyndighet för energi (energiproduktion och distribution) har för avsikt att samråda om nya riksintresseområden som kommer att beröra Gotlands geografiska område. Samrådet planeras till sommaren 2025 och eventuella beslut om nya riksintresseområden som kan följa av Energimyndighetens samråd kommer vara av vikt i det fortsatta arbetet med det tematiska tillägget för energi.

Det fortsatta arbetet med att ta fram förutsättningar och förslag till tematiskt tillägg behöver således bl.a. invänta besked om finansiering samt nya riksintresseområden för energi från Energimyndigheten.

Mot bakgrund av förändrade förutsättningar samt att information av vikt för fortsatt framdrift i arbetet väntas först till efter sommaren 2025, ser förvaltningen ett behov av att återkomma vid ett senare tillfälle för återrapportering av hela uppdraget.

Ärendebeskrivning

I samband med att regionfullmäktige antog Översiktsplan Vårt Gotland 2040, 2025-02-17, § 9 fick regionstyrelsen i uppdrag att ta fram förutsättningar och förslag till tematiskt tillägg för energi till den nya översiktsplanen. Uppdraget ska återrapporteras till regionstyrelsen den 18 juni 2025.

Under föregående informationstillfälle beslutade regionstyrelsen den 22 april, RS § 188, att tillföra en politisk referensgrupp i form av utökad RSAU-grupp till processen för tematiskt tillägg. Mot bakgrund av detta ser förvaltningen ett behov av fortsatt dialog om processen framåt för arbetet med det tematiska tillägget för energi.

Denna återrapportering omfattar inte hela uppdraget. Ett antal förutsättningar har förändrats sedan uppdraget gavs vilket innebär att det inte har varit möjligt för förvaltningen att ta fram det efterfrågade underlaget till regionstyrelsens sammanträde den 18 juni 2025. Bl.a. inväntar förvaltningen slutgiltigt besked från Energimyndigheten gällande den ansökan som gjordes med hjälp av Region Gotlands ”bidragsbyrå” för energiplanering på Gotland.

Energimyndigheten lät i slutet av april meddela att Region Gotlands projektförslag gick vidare i det första urvalet. Detta innebär en fortsatt möjlighet att utveckla projektförslaget tillsammans med Energimyndigheten inför ett slutgiltigt besked om finansiering. Därefter har en första avstämning skett tillsammans med Energimyndigheten i form av ett uppstartsmöte 2025-05-13. Förvaltningen arbetar nu tillsammans med Region Gotlands ”bidragsbyrå” för att justera projektförslaget i enlighet med Energimyndighetens synpunkter och kommer att lämna in ett reviderat förslag som senast den 30 juni 2025. Energimyndigheten väntas därefter fatta ett slutgiltigt besked om finansiering efter sommaren 2025.

Energimyndighetens beslut om finansiering för ansökan gällande energiplanering kommer vara av vikt i det fortsatta arbetet med det tematiska tillägget, bl.a. gällande val av avgränsning.

Vidare har Energimyndigheten låtit meddela att de i egenskap av riksintressemyndighet för energi (energiproduktion och distribution) har för avsikt att samråda om nya riksintresseområden som kommer att beröra Gotlands geografiska område. Samrådet planeras till sommaren 2025 och eventuella beslut om nya riksintresseområden som kan följa av Energimyndighetens samråd kommer vara av vikt i det fortsatta arbetet med det tematiska tillägget för energi.

Det fortsatta arbetet med att ta fram förutsättningar och förslag till tematiskt tillägg behöver således bl.a. invänta besked om finansiering samt nya riksintresseområden för energi från Energimyndigheten.

Mot bakgrund av förändrade förutsättningar samt att information av vikt för fortsatt framdrift i arbetet väntas först till efter sommaren 2025, ser förvaltningen ett behov av att återkomma vid ett senare tillfälle för återrapportering av hela uppdraget.

Bedömning

En återrapportering av uppdraget kan inte ges fullt ut i dagsläget. Först efter slutgiltigt besked från Energimyndigheten både i form av beslut kring projektfinansiering och i form av reviderade riksintresseanspråk kan ramar för direktiv, resurssättning och ansvarsfördelning sättas. Även resultat från det pågående projektet FRAMAT är av betydelse för uppdraget. Förvaltningen ber därför att få återkomma till regionstyrelsen när sådana besked finns, vilket preliminärt bedöms kunna ske till efter sommaren 2025.

Beslutsunderlag

Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-05-19

Regionstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Regiondirektör

Lise Langseth
Samhällsbyggnadsdirektör